

Către Guvernul României

În atenția

Dlui Nicolae Ciucă, Prim Ministru

Dlui Cătălin Predoiu, Ministrul Justiției

**Puncte de vedere cu privire la Legea privind unele măsuri de
ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale**

Domnule Prim Ministru,

Domnule Ministru,

FONSS - Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale, CNDR - Consiliul Național al Dizabilității din România, FEDRA - Federația pentru Drepturi și Resurse pentru Persoanele cu Tulburări în Spectrul Autist, ROTSA - Rețeaua Organizațiilor în Autism, Incluziune România- Federația organizațiilor pentru persoane cu dizabilități intelectuale, Federația de părinți Sindrom Down România, FOPCD - Federația Organizațiilor de Părinți care au Copii cu Dizabilități și Federația Dizabnet apreciază necesitatea și utilitatea pe care o are proiectul de act normativ recent avizat Legea privind unele măsuri de ocrotire pentru unele persoane cu dizabilități intelectuale și psihosociale.

Apreciem că realizarea acestui act normativ a fost dificilă și a necesitat o cunoaștere profundă a realităților existenței persoanei cu dizabilități intelectuale și psihosociale și a sistemului de asistență socială, pe lângă capacitatea de a propune texte de lege clare.

Din analiza actului normativ constatăm că, în forma actuală, nu toate aspectele reglementate sunt clare și fără echivoc, ceea ce considerăm că va avea efect negativ asupra aplicării acestei legi în practică. Există riscul unor decizii arbitrare, a lipsei ocrotirii dorite pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și se creează un sentiment de insecuritate accentuată în rândul părinților persoanelor cu dizabilități și al persoanelor cu dizabilități grave, ale căror afectări pot evolua spre situații de dizabilitate intelectuală sau psihosocială.

Încă din faza conceperii acestui act normativ, o parte dintre noi am solicitat să fim consultați asupra modului în care se realizează această lege, fără a obține această permisiune. Cei care nu au fost acceptați în grupul de lucru au făcut o sumă de observații și le-au transmis prin membrii grupului de lucru. Unele au fost acceptate, altele ignorate, iar la final a rezultat documentul care a fost pus în dezbatere publică în iulie 2021. Așteptarea noastră era ca în urma consultării publice din luna iulie să existe un dialog cu asociațiile de părinți și celelalte ONG-uri care lucrează cu persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale. Nu s-a întâmplat așa, ba chiar actul normativ avizat de

Guvern în această etapă are un conținut diferit față de textul publicat pe site în luna iulie, cu modificări pe alocuri substanțiale, de fond.

În aceste condiții, domnule Prim Ministru, domnule Ministru al Justiției, vă solicităm să organizați de urgență una sau mai multe sesiuni de informare a părinților persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale, precum și pentru persoanele cu dizabilități însele, pentru a răspunde tuturor îngrijorărilor și întrebărilor legitime ale acestora, în raport cu actualul proiect de lege.

Mai mult, considerăm că Ministerul Justiției ar avea astfel ocazia ca, ascultând punctele noastre de vedere, să formuleze o sumă de amendamente care să elimine **situațiile care ar putea expune persoanele cu dizabilități intelectuale unor abuzuri potențiale și să clarifice toate aspectele neclare/interpretabile.**

Apreciem că interesul nostru este comun deoarece atât dumneavoastră, în calitate de reprezentanți ai autorităților publice, cât și noi, în calitate de părinți și reprezentanți ai persoanelor cu dizabilități, ne dorim în egală măsură protecția eficientă a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale și respectarea drepturilor lor fundamentale.

O reformă de asemenea amploare, care implică mai multe nivele de decizie ale autorităților administrative și judecătorești, și care are un impact major asupra vieții persoanelor cu dizabilități intelectuale și a familiilor lor, nu are șanse de reușită dacă nu este făcută în parteneriat cu organizațiile acestora și nu este pregătită în detaliu.

Ne îngrijorează cu precădere perioada de tranziție la noul cadru instituțional generat de această legislație, legislația subsecventă necesară pentru a susține aceste modificări și nu în ultimul rând, pregătirea profesioniștilor care să facă evaluarea persoanei asupra căreia se instituie o măsură de protecție.

Apreciem tendința de modernizare a legii și efortul făcut pentru realizarea acestui act normativ de ocrotire a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale. Vă cerem însă insistent să acționăm împreună pentru a ne asigura că eliminăm toate ambiguitățile și completăm actul normativ cu prevederi care să ne garanteze că persoanele adulte cu dizabilități intelectuale și psihosociale nu vor risca, în situația în care vor rămâne fără protecția familiei, să fie deposedată de bunurile lor și să ajungă captive în centre de îngrijire nepotrivite pentru ele. Dorim, de asemenea, să ne asigurăm că actualul act normativ reprezintă o protecție reală în fața riscului ca persoana cu dizabilitate să fie deservită de terțe persoane care nu au calificarea, cunoștințele sau atitudinea potrivite pentru a-i respecta deciziile, interesele și drepturile fundamentale.

Vă solicităm să ne comunicați disponibilitatea și data/date sesiunilor de informare/dialogi cu organizațiile persoanelor cu dizabilități și organizațiile de părinți, la adresa de e-mail comunicare@fonss.ro (persoană de contact Mihaela Steliana Munteanu).

Își asumă acest document:

FONSS- Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale- 44 ONG-uri dintre care 23 în domeniul dizabilității

CNDR- Consiliul Național al Dizabilității din România- 26 membri, prin filiale și sucursale membrii noștri reprezintă peste 300 000 de persoane cu dizabilități

FEDRA- Federația pentru Drepturi și Resurse pentru Persoanele cu Tulburări în Spectrul Autist- 19 ONG-uri ale părinților copiilor cu TSA și care reprezintă aproximativ 2000 de persoane cu dizabilități

ROTSA- Rețeaua Organizațiilor în Autism – 86 ONG-uri membre, însemnând 4000 de persoane cu dizabilități reprezentate

Federatia Incluziune- 20 ONG-uri membre

Federația Dizabnet - 50 ONG-uri membri

FOPCD- Federația Organizațiilor de Părinți care au Copii cu Dizabilități- 19 ONG-uri membre, însemnând peste 500 de persoane cu dizabilități reprezentate

Federatia de părinți Sindrom Down România – 21 ONG-uri membre